

S Y K E

Sofia Lakka
Jorma Jantunen

23.10.2017

Tilastokatsaus YVA-menettelyihin 1994 - 2016

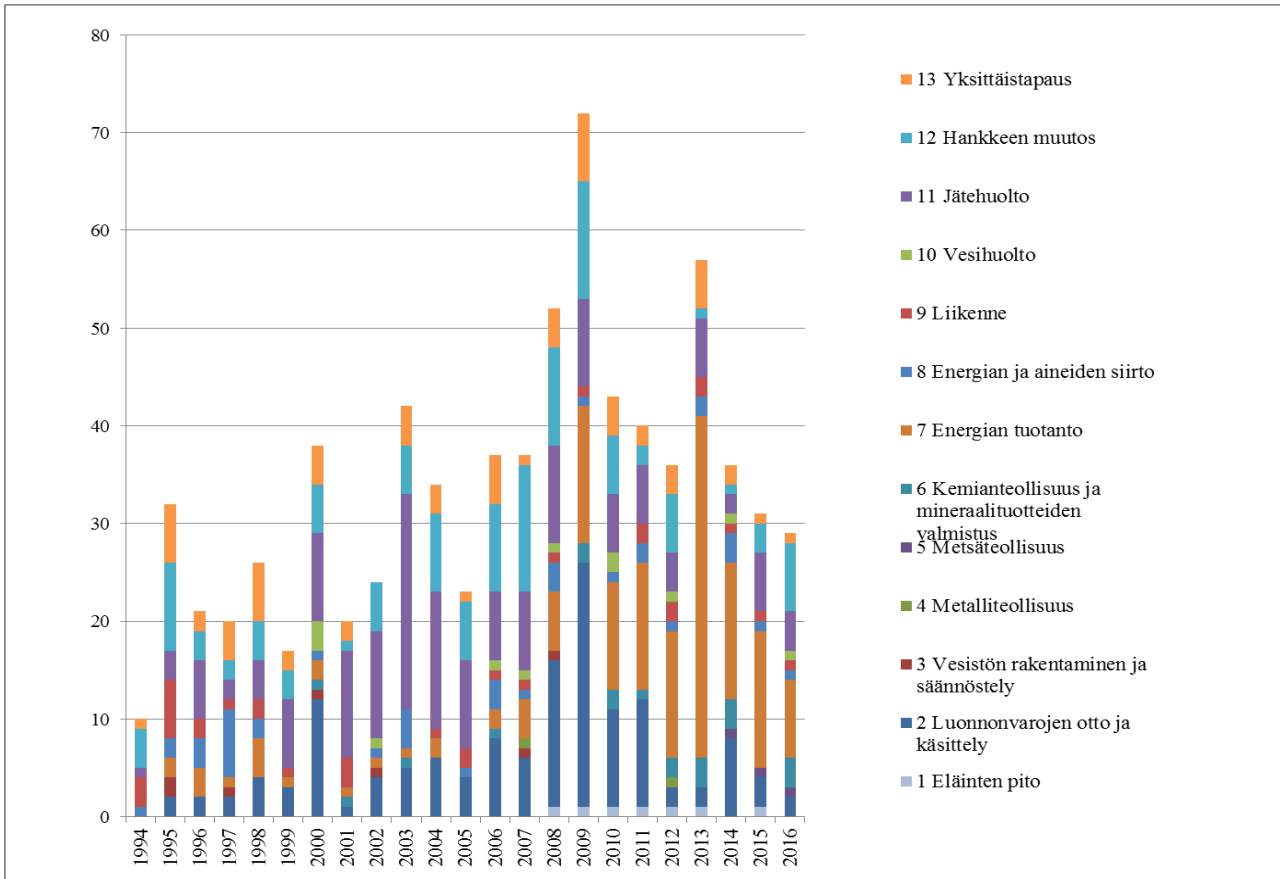
Laki ja asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä tulivat voimaan 1.9.1994. YVA-lain mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia tai hankkeisiin, joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muiden ympäristön erityispiirteiden vuoksi. Lisäksi arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa muuhunkin hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. YVA-lakia ja –asetusta on sen voimaan tulon jälkeen tarkistettu ja muutettu useaan kertaan. Uusin YVA-laki ja –asetus tulivat voimaan 16.5.2017, mutta niiden vaikutukset eivät näy vielä tässä seurannassa.

Aluksi päätökset YVA-menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa teki ympäristöministeriö. Vuonna 2006 päätöksenteko siirrettiin ydinenergiahankkeita lukuun ottamatta ministeriöltä alueellisille ympäristökeskuksille. Vuoden 2010 alussa alueelliset ympäristökeskukset korvattiin ELY-keskuksilla.

Tässä vuoden 2016 loppuun saakka ulottuvassa seurantaraportissa YVA-hankkeiden ja niiden tapauskohtaisten soveltamispäätösten alueellinen jakauma on esitetty ELY-keskuksittain. Vaikka tuulivoimahankkeet lisättiin vasta vuonna 2011 YVA-asetuksen hankeluetteloon kohtaan 7) energiantuotanto, ovat aiemmatkin tuulivoimahankkeet luokiteltu seurantaraportissa energiantuotantona eikä yksittäistapauksina.

Vuoden 2016 loppuun mennessä YVA-menettelyjä oli tullut vireille yhteensä 781. Näistä menettelyistä päättyneitä oli 712, vireillä oli 52 ja keskeytettyjä oli 17 kappaletta. Vuonna 2016 vireille tuli 29 YVA-menettelyä.

Keskeytetyistä YVA-menettelyistä yhdeksän liittyi jätehuoltoon, neljä energian tuotantoon, neljä luonnonvarojen ottoon ja käsittelyyn, kaksi hankkeitten muutokseen, yksi metalliteollisuuteen, yksi yksittäistapaus, yksi vesistöjen rakentamiseen ja säännöstelyyn ja yksi energian ja aineiden siirtoon.

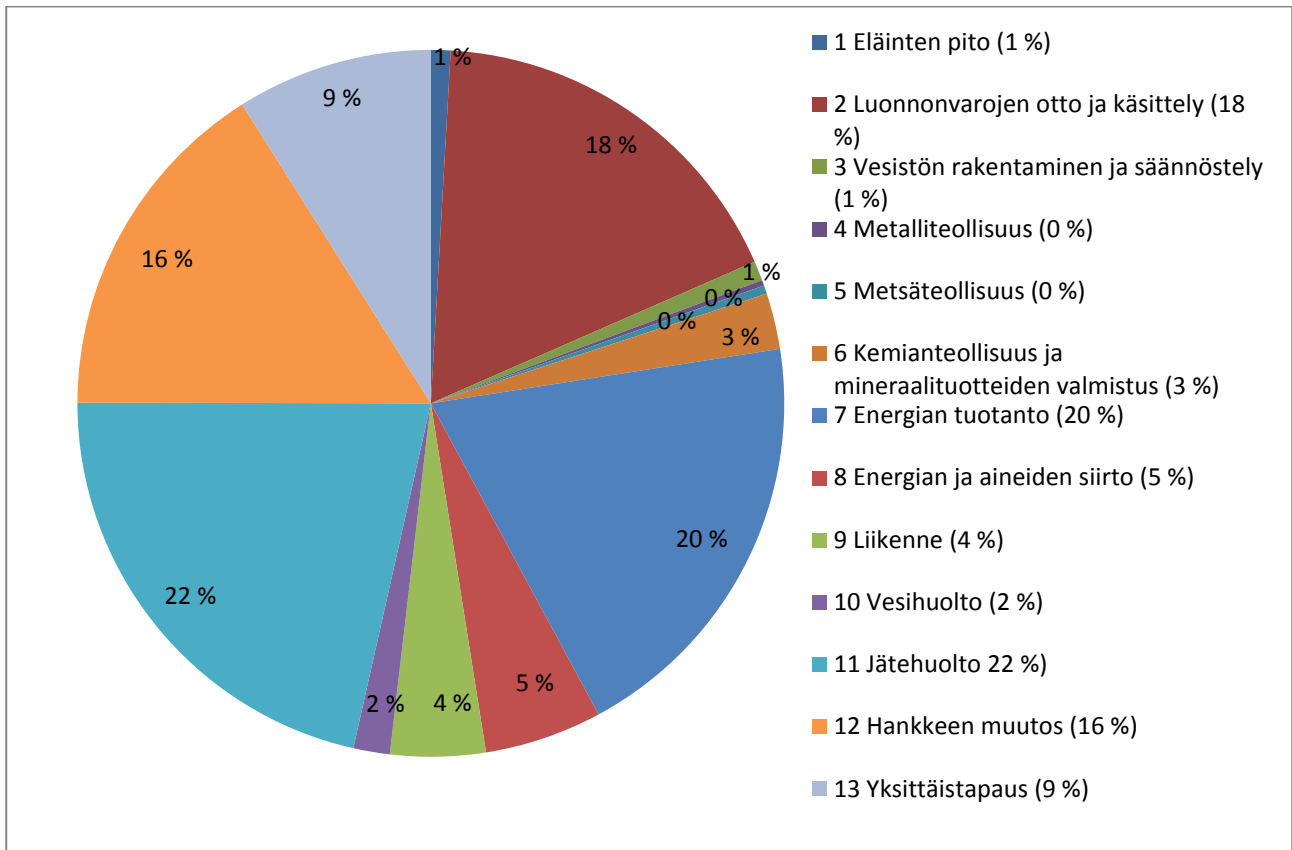
Kuva 1: Vuosina 1994-2016 vireille tulleet YVA-menettelyt.

Vuosina 1994–2016 hankkeita on tullut vireille yhteensä 781 kappaletta (kuvat 1 ja 2).

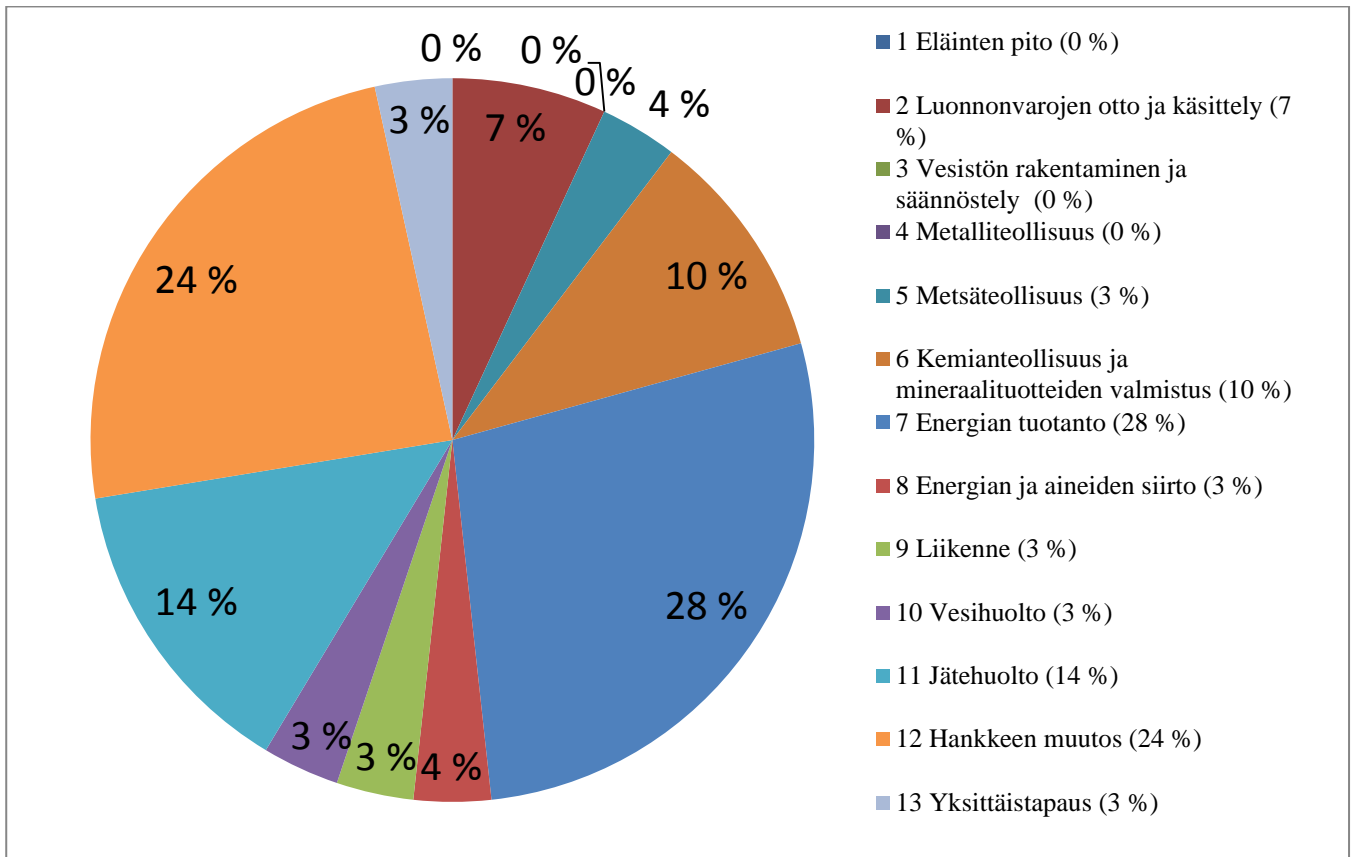
Yleisin hankketyyppi vuosina 1994–2016 on ollut jätehuolto (168 kpl).

Neljä muuta yleisintä hankketyyppiä ovat olleet energian tuotanto (153 kpl), luonnonvarojen otto ja käsittely (137 kpl), hankkeiden muutokset (124 kpl) ja yksittäistapaukset (70 kpl).

Harvinaisimmat hankketyypit ovat metsäteollisuus (2 kpl), metalliteollisuus (2 kpl), eläinten pito (7 kpl), vesistön rakentaminen (7 kpl) ja vesihuolto (13 kpl).

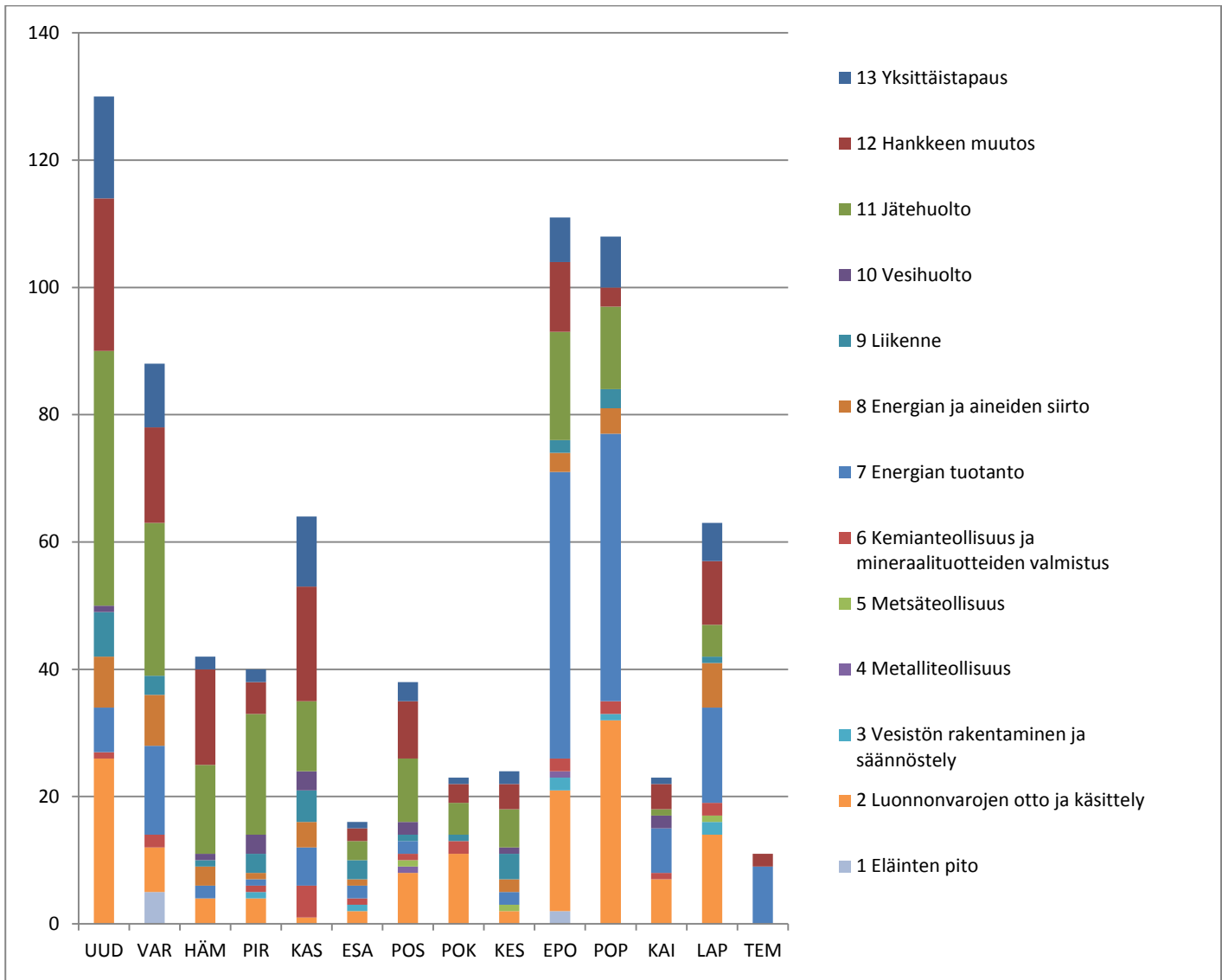

Kuva 2: Vuosina 1994–2016 vireille tulleet YVA-menettelyt hanketyyppeihin.

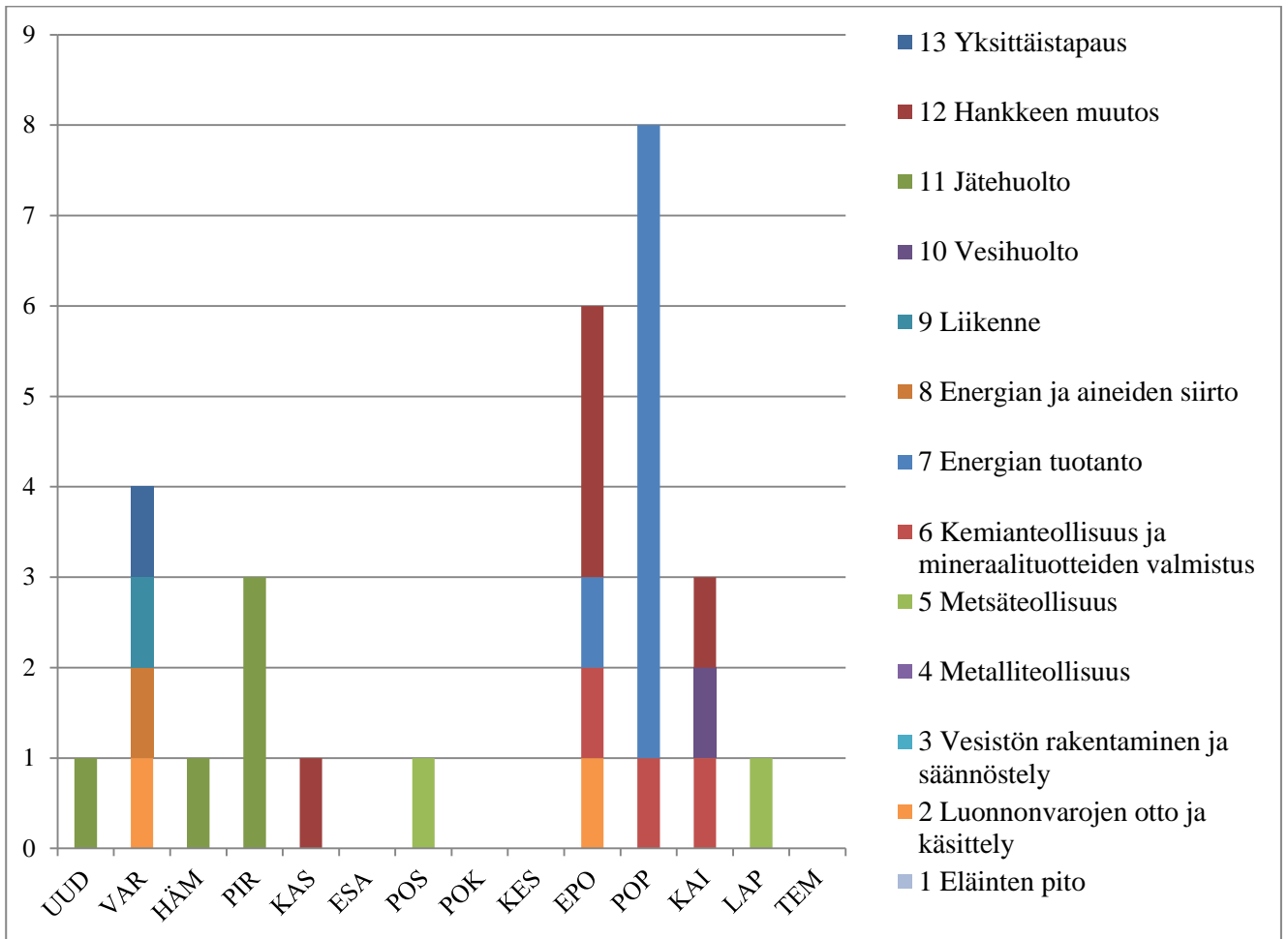
Kuva 3: Vuonna 2016 vireille tulleet YVA-menettelyt hanketyypeittäin.

Vuonna 2016 tuli vireille 29 YVA-menettelyä (kuva 3). Yleisin hanketyyppi oli energian tuotanto (8 kpl). Muut yleisimmät hanketyypit olivat hankkeen muutos (7 kpl), jätehuolto (4 kpl), kemianteollisuus ja mineraalituotteiden valmistus (3kpl) sekä luonnonvarojen otto ja käsittely (2 kpl).

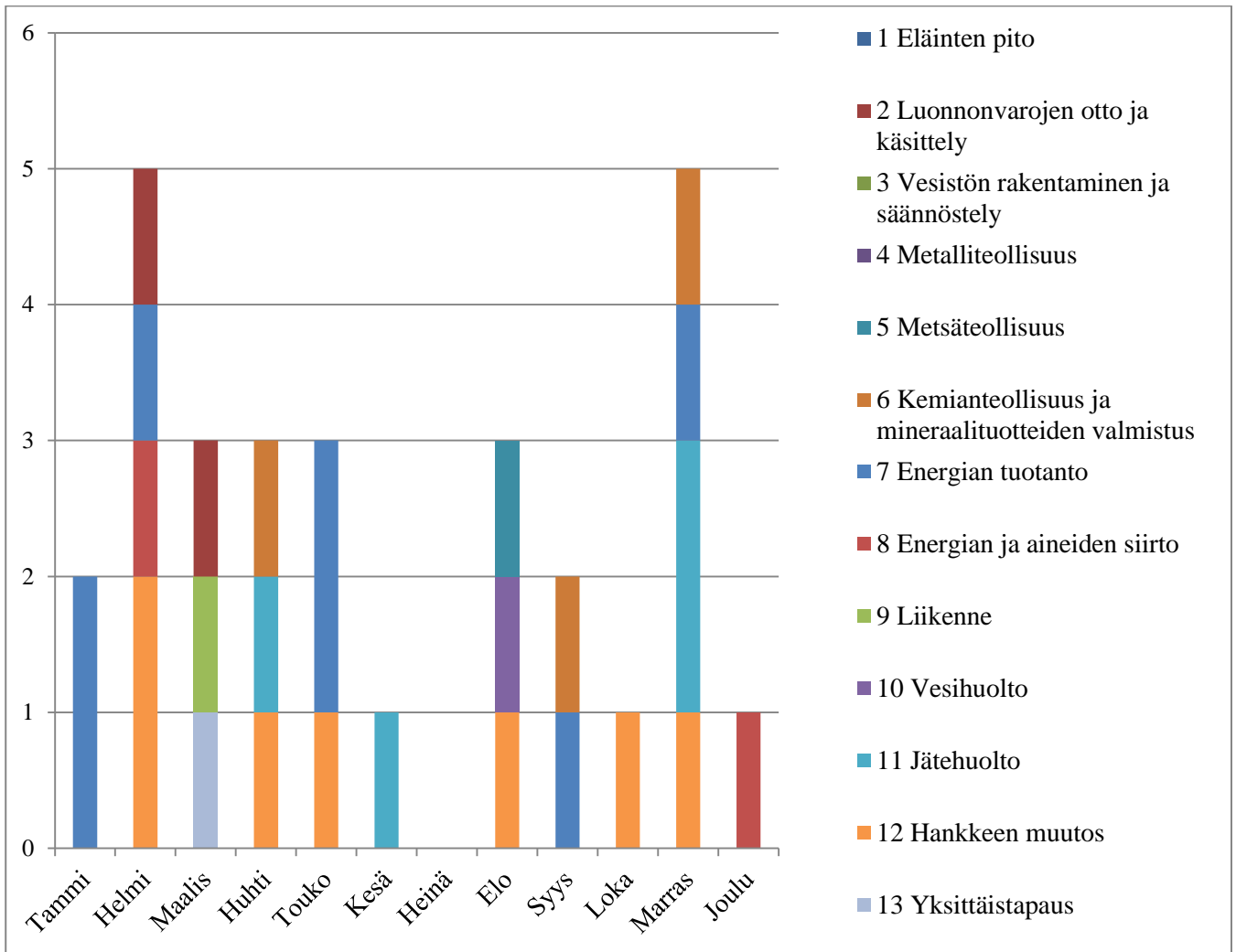
Kuva 4: Vuosina 1994–2016 vireille tulleet YVA-menettelyt yhteysviranomaisittain.

Eniten YVA-menettelyitä on tullut vireille Uudenmaan (130 kpl), Etelä-Pohjanmaan (111 kpl), Pohjois-Pohjanmaan (108 kpl) ja Varsinais-Suomen (88 kpl) ELY-keskuksissa. Vähiten YVA-menettelyjä on tullut vireille Etelä-Savon (16 kpl), Kainuun (23 kpl), Pohjois-Karjalan (23 kpl) ja Keski-Suomen (24 kpl) ELY-keskuksissa. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on toiminut yhteysviranomaisena ydinenergiահankkeissa (11 kpl).

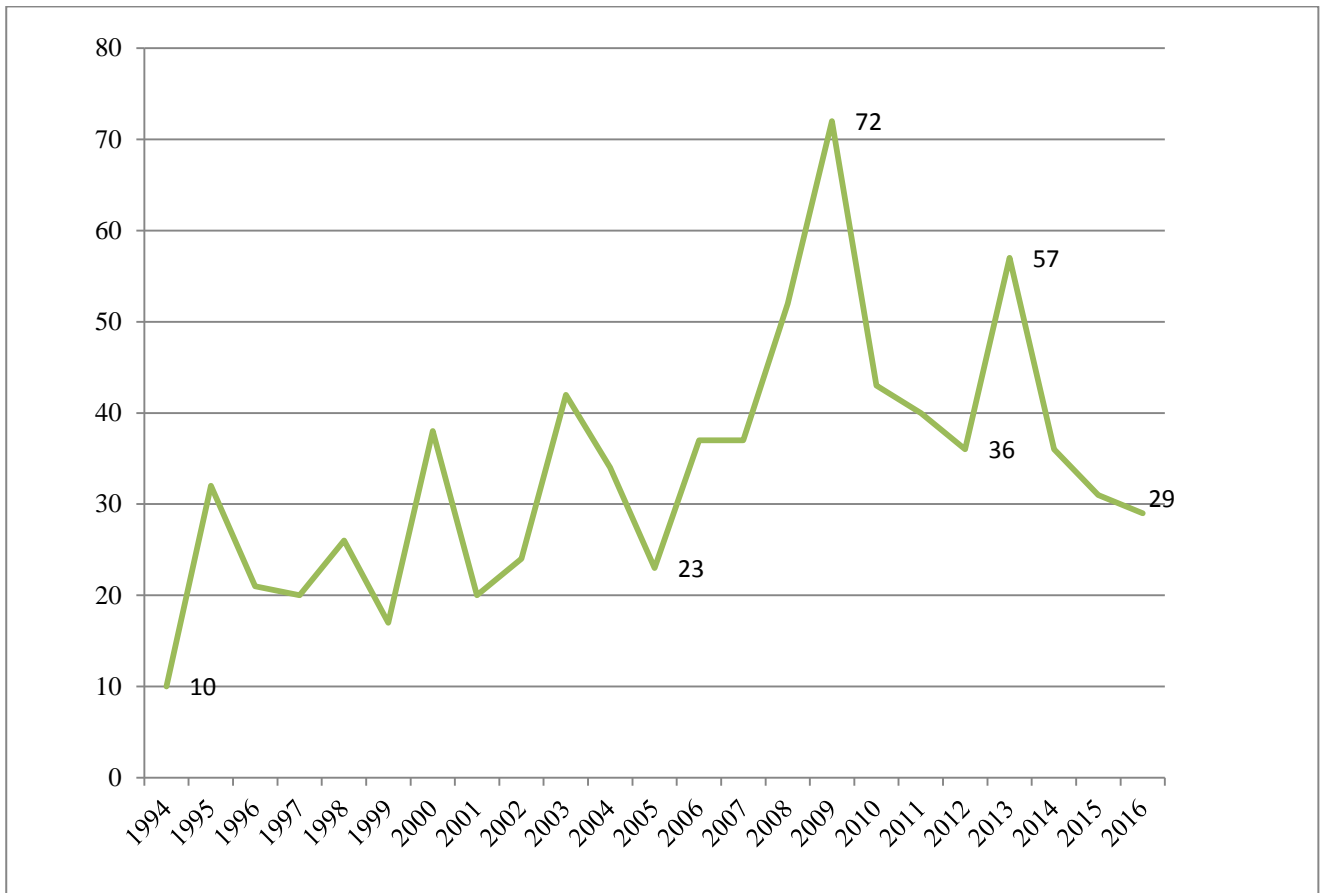
Kuva 5: Vuonna 2016 vireille tulleet YVA-menettelyt hanketyypeittäin ja yhteysviranomaisittain.

Kuvassa 5 on vuoden 2016 aikana vireille tulleet YVA-menettelyt hanketyypeittäin ja yhteysviranomaisittain. Vuonna 2016 eniten YVA-menettelyitä tuli vireille Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa (8 kpl), Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa (6 kpl) ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa (4 kpl). Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan sekä Keski-Suomen ELY-keskusten alueilla, eikä työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa käynnistynyt yhtään YVA-menettelyä.

Kuva 6: Vuonna 2016 vireille tulleet YVA-menettelyt hanketyypeittäin kuukausikohtaisesti.

Kuvassa 6 on esitetty hanketyyppi- ja kuukausikohtaiset tiedot YVA-menettelyjen vireilletulosta vuonna 2016. Eniten hankkeita tuli vireille helmikuussa ja marraskuussa (5 kpl). Heinäkuussa ei tullut vireille yhtään YVA-menettelyä. Vireilletulokuukausina hiljaisia olivat myös kesäkuu, lokakuu ja joulukuu, joissa kaikissa vireille tuli vain yksi hanke.

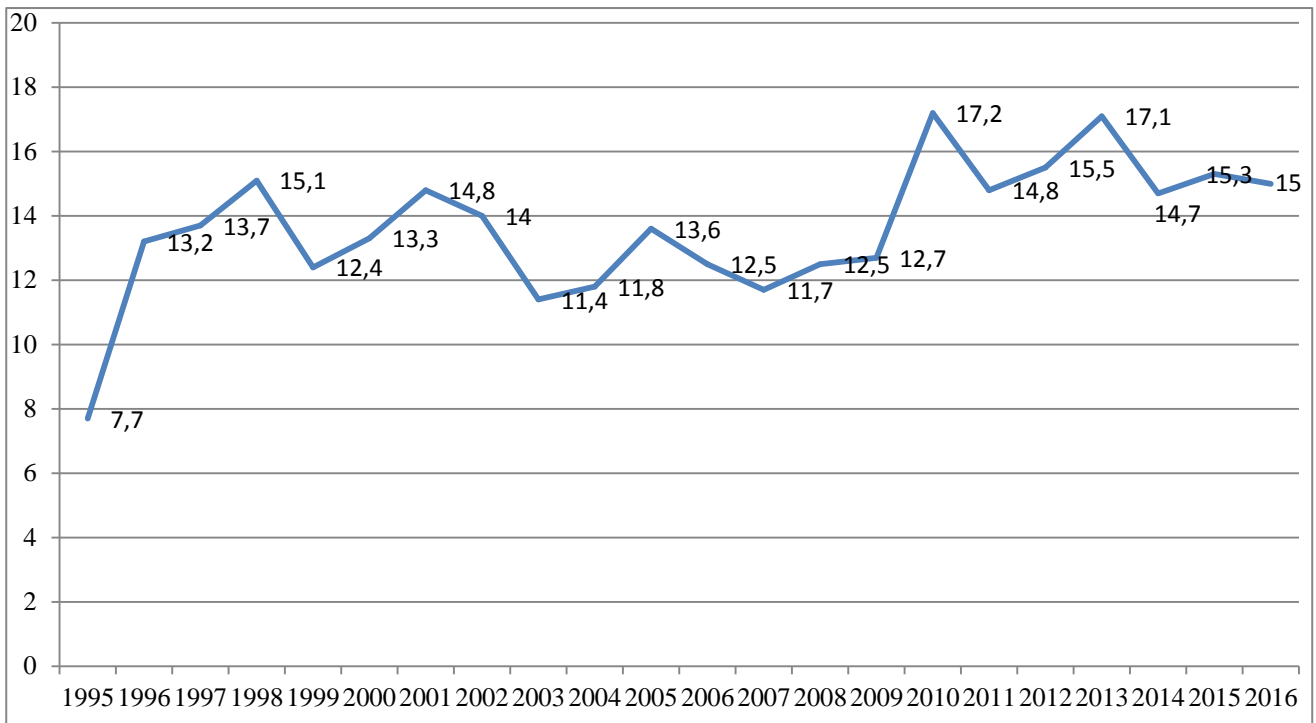
Kuva 7: Vireille tulleiden YVA-menettelyjen määrät vuosittain.

Kuvassa 7 on esitetty vireille tulleiden YVA-menettelyiden kokonaismäärä vuosittain. Eniten hankkeita on tullut vireille vuonna 2009, jolloin niitä käynnistyi yhteensä 72 kappaletta. Sen jälkeen vilkkaimpia vireilletulovuosia ovat olleet vuodet 2013 (57 hanketta), 2008 (52 hanketta), 2010 (43 hanketta) ja 2003 (42 hanketta).

Vuosina 1994-1999 hankkeita tuli keskimäärin vireille 21,0 vuosittain.

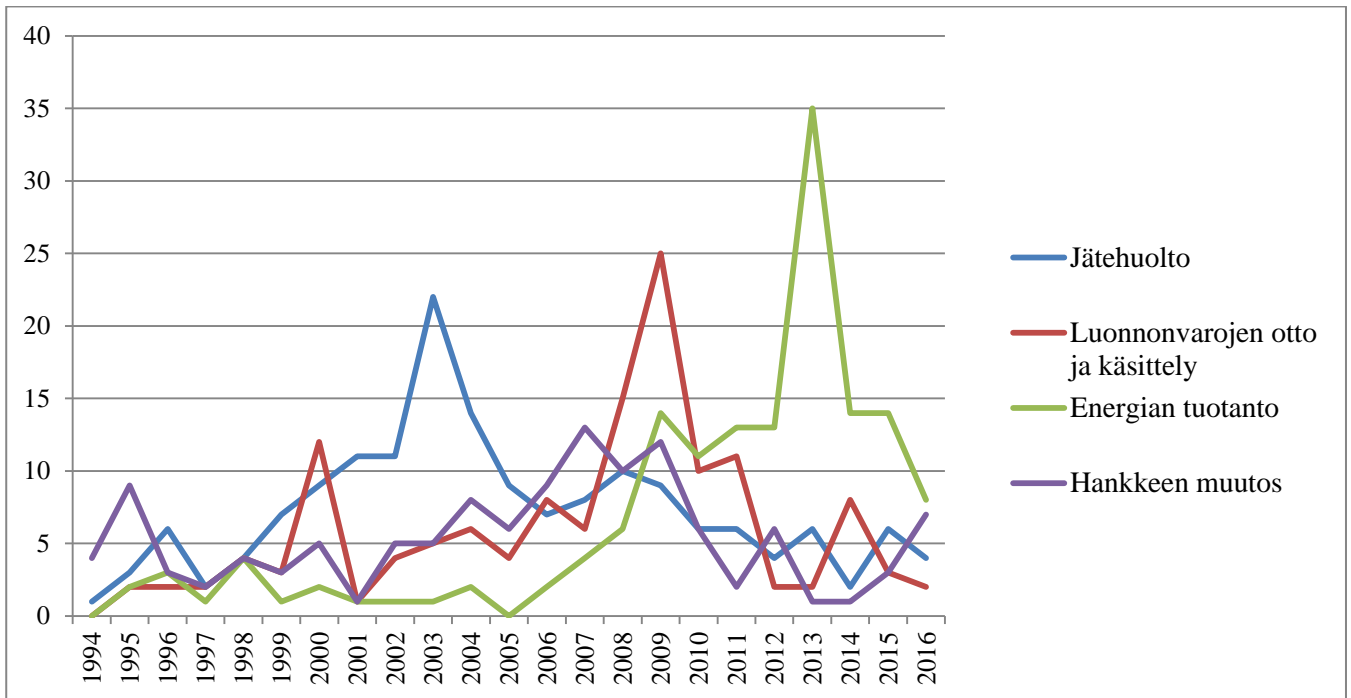
Vuosina 2000-2009 hankkeita tuli vireille keskimäärin 37,9 kpl vuosittain.

Vuosina 2010-2016 hankkeita tuli vireille keskimäärin 38,9 kpl vuosittain.

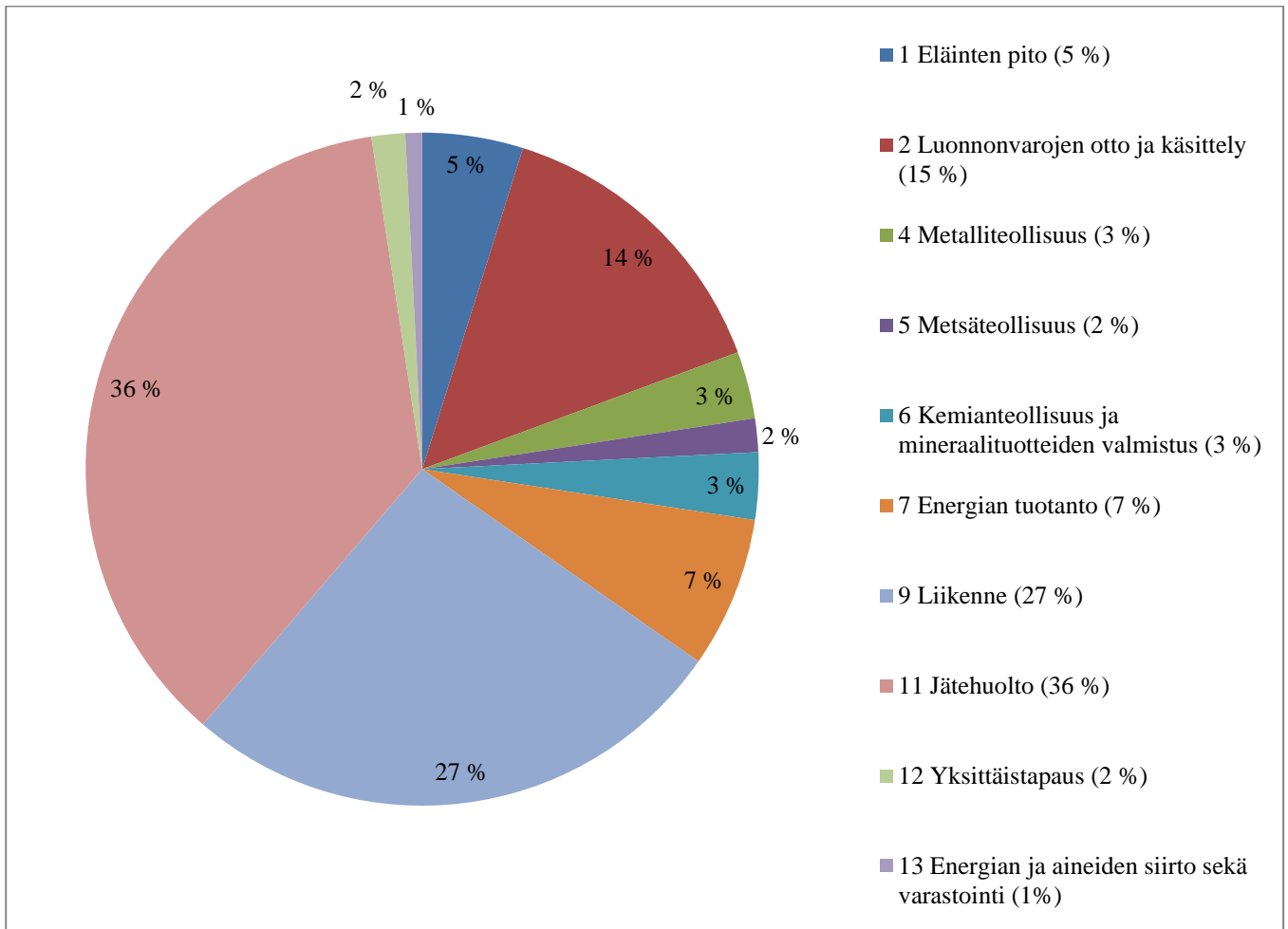
Kuva 8: YVA-menettelyiden vireilläoloaikojen mediaani (kuukautta) päättymisvuoden mukaan vuosina 1995–2016.

Kaikkien vuoden 2016 loppuun mennessä päättyneiden YVA-menettelyjen vireilläoloajan mediaani on 13,7 kuukautta. Vuonna 2016 päättyneiden hankkeiden (29 kpl) mediaani on 15,0 kuukautta (kuva 8). YVA-menettelyn kesto korreloi enemmän hanketyypin kuin yhteysviranomaisen kanssa.

Kuva 9: Neljän yleisimmän hanketyypin kehitys vuosina 1994–2016.

Kuvassa 9 on esitetty neljän yleisimmän YVA-asetuksen hankeluettelon hanketyypin vireilletulomäärissä tapahtunut kehitys vuodesta 1994 alkaen. YVA-menettelyjä tuli viime vuonna edelleen eniten vireille energian tuotannon alla.

Kuva 10: Vuosina 1994-2016 käynnistyneiden muutoshankkeiden YVA-menettelyt (yhteensä 124kpl)